

6. května 2019

**Česká školní inspekce udělila medaile
Za zásluhy o rozvoj kvality vzdělávání**

ÚROVEŇ GRAMOTNOSTÍ ŽÁKŮ ZŠ A SŠ

InspIS ŠVP USNADNÍ ŠKOLÁM PRÁCI

DIDAKTICKÉ VYUŽITÍ ÚLOH TIMSS, PIRLS A PISA

- VZDĚLÁVÁNÍ UČITELŮ PŘÍMO VE ŠKOLÁCH

**TIMSS 2019 – OVĚŘENÍ ZNALOSTÍ ŽÁKŮ V MATEMATICE
A PŘÍRODNÍCH VĚDÁCH**

Úvodní slovo ústředního školního inspektora

Vážené dámy,
vážení pánové,

nemáme jako společnost větší úkolu, než zajistit kvalitní vzdělání pro naše děti. Učitelská profese by tak vždy měla stát v popředí zájmu a společnost by si měla svých učitelů vážit. Na učitele jsou v současnosti kladeny velmi široké a komplexní požadavky. Učitel by měl být nejen odborníkem ve svém oboru, ale měl by mít také znalosti a dovednosti v řadě dalších oblastí, jako jsou např. pedagogická diagnostika, management třídy, moderní metody a formy výuky, vzdělávání heterogenních kolektivů, krizová komunikace, prevence a řešení rizikových jevů apod. Aby mohl učitel tyto náročné požadavky naplnit, musí mít adekvátní podporu. A pokud takto komplexních znalostí a dovedností učitel dosahuje, musí za to být i adekvátně ohodnocen. Totéž se pak týká ředitelů škol, kteří nad rámec znalostí a dovedností, kterými by měl disponovat každý učitel, musí zvládat také dovednosti související s řízením pedagogického procesu, řízením změny, vedením pedagogického sboru i řízením instituce jako takové.

Česká školní inspekce si uvědomuje, jak náročná je učitelská a ře-

ditelská profese, jak složité úkoly a výzvy před našimi pedagogy a řediteli škol stojí, i to, v jak nelehkých podmínkách své poslání mnohdy naplňují. I přes mnoho velkých kvalitativních výzev, které před českým vzdělávacím systémem stojí, je potřeba připomenout, že náš vzdělávací systém tvoří množství skutečně kvalitních pedagogů a ředitelů škol, kteří svou práci berou jako důležitou veřejnou službu, snaží se ji vykonávat zodpovědně, poctivě a co nejvíce ve prospěch těch, kvůli kterým se stali učiteli. A vedle učitelů a ředitelů škol je potřeba zmínit i další osobnosti stojící mimo přímou pedagogickou praxi v mateřských, základních, středních či vyšších odborných školách nebo ve školských zařízeních, které se na zvyšování kvality vzdělávání také podílejí.

Proto je dobře, že existují různé formy poděkování a ocenění těch, kteří dělají naše školství lepším. U příležitosti dne učitelů ocenil ministr školství, mládeže a tělovýchovy Robert Plaga v Rytířském sále Senátu Parlamentu ČR několik desítek vynikajících pedagogů a pedagožek za jejich zásluhy v oblasti vzdělávání a výchovy. Také Česká školní inspekce se snaží různými

způsoby poukazovat na osobnosti, které usilují o kvalitativní proměnu českého školství směrem k výkonnému a modernímu vzdělávacímu systému respektujícímu požadavky současnosti i budoucnosti a které na podpoře vzdělávání a na rozvoji jeho kvality různými způsoby participují. I proto jsme na konci měsíce dubna udělili osmi osobnostem a jedné neziskové organizaci medaili Za zásluhy o rozvoj kvality vzdělávání.

Jménem České školní inspekce upřímně děkuji všem učitelům, ředitelům škol, akademickým pracovníkům i představitelům nejrozličnějších organizací veřejného, soukromého i neziskového sektoru, kterým záleží na kvalitě českého vzdělávacího systému a kteří usilují o její průběžně zvyšování.

Příjemné čtení dalšího vydání Informačního bulletinu České školní inspekce přeje

Mgr. Tomáš Zatloukal, MBA

Medaile Za zásluhy o rozvoj kvality vzdělávání

Ve čtvrtek 25. dubna 2019 se v prostorách Hrzánského paláce v Praze uskutečnilo slavnostní setkání u příležitosti udílení medailí Za zásluhy o rozvoj kvality vzdělávání. Ty uděluje, v souladu s příslušným nařízením vlády, Česká školní inspekce fyzickým a právnickým osobám za dlouhodobou a záslužnou činnost v oblasti rozvoje kvality vzdělávání v České republice. Ocenění tvoří diplom a medaile. Medaile udělovala Česká školní inspekce již podruhé. Prvními laureáty, kterým byla medaile předána v roce 2016, byli olomoucký arcibiskup Jan Graubner, děkan Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně Milan Pol, významná osobnost českého gymnaziálního vzdělávání a didaktiky matematiky Dag Hrubý a jedna ze zakladatelek novodobé České školní inspekce po roce 1990 Olga Hofmannová.

Mgr. Gabriela Francová

kancelář náměstka ústředního školního inspektora

V reprezentačních prostorách Hrzánského paláce, který pro konání této události zapůjčil Úřad vlády ČR, se sešlo více než sedm desítek hostů z řad představitelů Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a jeho rezortních organizací, vedoucích pracovníků ústředí i krajských inspektorátů České školní inspekce, poslanců a senátorů, představitelů dalších významných úřadů a veřejných institucí či zástupců akademického sektoru. Mezi hosty tak nechyběl např. první místopředseda Senátu Parlamentu ČR Jiří Růžička, státní tajemník v MŠMT Jindřich Fryč, poslankyně a členka Výboru pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR Miloslava Rutová, poslankyně Evropského parlamentu Michaela Šojdřová nebo děkanka Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci a předsedkyně Asociace děkanů pedagogických fakult ČR Libuše Ludíková.

V průběhu slavnostního setkání, kterým provázal náměstek ústředního školního inspektora Ondřej Andrys, byly osmi fyzickým osobám a jedné právníce osobě uděleny medaile Za zásluhy o rozvoj kvality vzdělávání. Ty obdrželi ředitel CEITEC – Středoevropského technologického institutu a někdejší první náměstek ministra školství Jiří

Nantl, děkan Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity v Brně Jiří Němec, ředitelka Národního pedagogického muzea a knihovny Jana Amose Komenského Markéta Pánková, děkan Fakulty pedagogické Západočeské univerzity v Plzni Miroslav Randa, generální ředitel Hasičského záchranného sboru ČR Drahoš Ryba, státní tajemník v Úřadu vlády ČR, bývalý náměstek ministra školství Petr Špirhanzl, starosta obce Psáry a člen Školské komise Předsednictva Svazu měst a obcí ČR Milan Vácha a emeritní ředitel Gymnázia Zlín-Lesní čtvrť, celoživotní pedagog a někdejší poslanec Bohuslav Záruba. Medaili pak získala také obecně prospěšná

společnost **Post Bellum**, kterou zastupoval její ředitel a zakladatel Mikuláš Kroupa. Medaile jménem České školní inspekce předával ústřední školní inspektor Tomáš Zatloukal.

V druhé části slavnostního setkání pak byla představena nová publikace o historii školní inspekce – **Od školdozorce k inspektorovi** (elektronická verze publikace [-zde-](#)). Autory publikace jsou Jana Bartošová, Jan Šimek a Magdaléna Šustová z Národního pedagogického muzea a knihovny Jana Amose Komenského. Kniha navazuje na stejnojmennou výstavu, která byla v prostorách pedagogického muzea k vidění od ledna do dubna 2019. ◀

Medaile Za zásluhy o rozvoj kvality vzdělávání.

Medailonky držitelů medaile Za zásluhy a rozvoj kvality vzdělávání

Mgr. Jiří Nantl, LL.M.

Absolvent Právnické fakulty a Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity v Brně, v letech 2010–2012 ředitel odboru vysokých škol MŠMT, do roku 2013 první náměstek ministra školství, mládeže a tělovýchovy a od roku 2016 ředitel Středoevropského technologického institutu Masarykovy univerzity v Brně. Respektovaný odborník v oblasti vzdělávací politiky, jeden z hlavních autorů Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2020 a řady dalších koncepčních dokumentů v oblasti vzdělávání.

doc. PhDr. Jiří Němec, Ph.D.

Na brněnské pedagogické fakultě vystudoval učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů v oborech pedagogika volného času – základy techniky, následně pak pedagogiku a psychologii na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity v Brně. V roce 2006 se habilitoval a od roku 2015 působí ve funkci děkana Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity v Brně. Jiří Němec je předním českým odborníkem v oblasti pedagogiky, je respektovanou osobností v oblasti pregraduální přípravy učitelů a výrazným inovátorem vysokoškolských učitelských studií.

PhDr. Markéta Pánková

Přední česká kmenologička, ředitelka Národního pedagogického muzea a knihovny Jana Amose Komenského. Absolventka historie a sociologie na Masarykově univerzitě v Brně. Svou výzkumnou činnost zaměřuje na problematiku dějin školství, vzdělávání a výchovy. Celoživotně se zabývá životem, dílem a odkazem J. A. Komenského. Patří mezi významné evropské osobnosti v oblasti historiografie vzdělávání a jako ředitelka národního pedagogického muzea významně přispívá k popularizaci vzdělávacích témat.

genmjr. Ing. Drahošlav Ryba

Absolvent Vysoké školy báňské v Ostrově v oboru technika požární ochrany

a bezpečnosti průmyslu. Více než třicet let působí v oblasti požární bezpečnosti, v letech 2001–2011 byl ředitelem Hasičského záchranného sboru Kraje Vysočina a v roce 2011 byl uveden do funkce generálního ředitele Hasičského záchranného sboru ČR. Za působení Drahošlava Ryby a na základě jeho osobního angažmá se Hasičský záchranný sbor ČR začal velmi významně věnovat také preventivně-výchovné činnosti směrem k dětem a mládeži a podpoře školního vzdělávání v tématech souvisejících s ochranou člověka za běžných rizik a mimořádných událostí (např. projekt Hasiči pro školy).

RNDr. Miroslav Randa, Ph.D.

Od roku 1986 působí na Fakultě pedagogické Západočeské univerzity v Plzni, v současnosti je jejím děkanem. Ve své vědecko-pedagogické činnosti se zaměřuje zejména na astronomii, astrofyziku, atomovou fyziku, řešení fyzikálních úloh a využití ICT při výuce fyziky. V roce 1983 absolvoval Matematicko-fyzikální fakultu Univerzity Karlovy v oboru učitelství matematiky a fyziky, v roce 2002 na téže fakultě absolvoval také doktorské studium. Dlouhodobě, vedle své práce vysokoškolského učitele, působí také jako pedagog na základních a středních školách. Miroslav Randa patří mezi významné osobnosti pregraduální přípravy učitelů a také mezi respektované osobnosti v oblasti vzdělávacích politik.

Ing. Petr Špirhanzl

Absolvent Českého vysokého učení technického v Praze. V letech 1999–2014 působil na Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy, kde zastával funkce ředitele odboru řízení školských úřadů, ředitele odboru dalšího vzdělávání, vrchního ředitele sekce financování a správní, vrchního ředitele kabinetu ministra, vrchního ředitele sekce správní a lidských zdrojů a také náměstka ministra školství, mládeže a tělovýchovy pro oblast základního, středního a vyššího odborného vzdělávání. Od roku 2015 působí jako státní

tajemník v Úřadu vlády ČR. Petr Špirhanzl patří mezi osobnosti, které se významně zasloužily o tvorbu novodobé vzdělávací soustavy samostatné České republiky.

Bc. Milan Vácha

Vystudoval Vysokou školu CEVRO institut v Praze. Od roku 2010 působí jako starosta obce Psáry ve Středočeském kraji, v současnosti je také členem Školské komise Předsednictva svazu měst a obcí ČR. Milan Vácha klade jako starosta obce velký důraz na oblast vzdělávání a velmi aktivně se podílí na debatách o kvalitě ve vzdělávání. Díky svému zájmu o vzdělávání a také o kontinuální zvyšování jeho kvality tak patří mezi velmi progresivní představitele samospráv, kteří mohou být pro učitele a ředitele škol i pro vzdělávací proces jako takový velmi prospěšnými a podporujícími partnery.

Mgr. Bohuslav Záruba

Absolvent Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, celoživotní pedagog a významná osobnost gymnaziálního vzdělávání v ČR. Dlouhodobě pedagogicky působil na zlínském Gymnáziu Lesní čtvrť, v letech 1990–1998 byl také ředitelem této školy. V období let 1998–2006 byl Bohuslav Záruba poslancem Parlamentu ČR a působil také v jeho školském výboru.

Post Bellum, o.p.s.

Nezisková organizace, která od roku 2001 vyhledává a nahrává vzpomínky pamětníků klíčových událostí 20. století. Stěžejním projektem Post Bellum se proto stala Paměť národa, sbírka vzpomínek konkrétních osobností, fotografií, deníků a různých archiválií období totalit 20. století. Velkou pozornost věnuje Post Bellum také vzdělávacím aktivitám a podpoře vzdělávání žáků v tématech moderních dějin, zejména prostřednictvím zážitkových vzdělávacích workshopů a rozsáhlého celorepublikového vzdělávacího projektu Příběhy našich sousedů.

Ústřední školní inspektor Tomáš Zatloukal vítá přítomné hosty v Hrzánském paláci.

Náměstek ústředního školního inspektora Ondřej Andrys představuje laureáty medailí.

V rámci slavnostního setkání vystoupilo hudební uskupení Totál Vokál.

Ředitel CEITEC - Středoevropského technologického institutu Jiří Nantl.

Děkan Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity v Brně Jiří Němec.

Generální ředitel Hasičského záchranného sboru ČR Drahoslav Ryba.

Ředitelka Národního pedagogického muzea a knihovny Jana Amose Komenského Markéta Pánková.

Ředitel a zakladatel obecně prospěšné společnosti Post Bellum Mikuláš Kroupa.

Státní tajemník v Úřadu vlády ČR Petr Špirhanzl.

Starosta obce Psáry Milan Vácha.

Emeritní ředitel Gymnázia Zlín-Lesná čtvrť Bohuslav Záruba.

Děkan Fakulty pedagogické Západočeské univerzity v Plzni Miroslav Randa.

Slavnostního setkání se zúčastnilo více než sedmdesát hostů, včetně prvního místopředsedy Senátu PČR Jiřího Růžičky (třetí zleva).

Od školdozorce k inspektorovi

Historie školní inspekce

Jana Bartošová • Jan Šimek • Magdaléna Šustová

Česká školní inspekce

NÁRODNÍ PEDAGOGICKÉ MUZEUM A KNIHOVNA J. A. KOMENSKÉHO

Zleva: ústřední školní inspektor Tomáš Zatloukal, ředitelka pedagogického muzea Markéta Pánková, autoři publikace Magdaléna Šustová, Jana Bartošová, Jan Šimek a státní tajemník v MŠMT Jindřich Fryč.

Od školdozorce k inspektorovi - výstava o historii školní inspekce

Lucie Kovaříková

kancelář náměstka ústředního školního inspektora

V termínu od 1. února 2019 do 21. dubna 2019 nabídlo Národní pedagogické muzeum a knihovna Jana Amose Komenského v Praze odborné i laické veřejnosti k vidění výstavu mapující historii školní inspekce v českých zemích. Výstavu připravili odborní pracovníci pedagogického muzea - Jana Bartošová, Jan Šimek a Magdaléna Šustová, pod vedením ředitelky muzea Markéty Pánkové. Výzkumu dějin školské inspekce nebyla dosud věnována systematictější pozornost, a šlo tedy o první výstavu svého druhu v ČR. Historie organizace plní úkoly v rámci dohledu nad školstvím je velmi dlouhá, neboť počátky novodobého školství spadají již do období Marie Terezie.

Vzpomenout můžeme např. rok 1759 a zřízení dvorské studijní komise jako nejvyššího školního úřadu a z ní vycházející funkce tzv. zemských školních dozorců, rok 1774 a ukotvení povinnosti kontroly nad řádným stavem školství v **tereziánském školním řádu**, rok 1848 a zřízení **ministerstva veřejného vyučování**, v jehož rámci fungoval státní **dohled nad školstvím**, rok 1869 a zřízení školního dozoru v čele se **zemským školním inspektorem**, kterého do funkce jmenoval přímo císař.

Školní inspekce působila také v letech 1918–1938 na základě zákona upravujícího kompetence zemských rad a zákona pojednávajícího o správě škol v župách, inspekční činnost byla vykonávána i v letech 1948–1989. Dne 13. prosince 1990 pak byl schválen zákon č. 564 České národní rady o státní správě a samosprávě ve školství, kde se ve čtvrté části ustanovuje **Česká školní inspekce jako orgán státní správy**. Dalším milníkem ve fungování České školní inspekce pak bylo vydání nového školské-

ho zákona, který vešel v účinnost v roce 2005, a pak rok 2013, kdy Česká školní inspekce přijala **zásadní změny v taktice a orientaci inspekční činnosti** spočívající v umenšení významu formálních kontrol a naopak významném zvýšení důrazu na sledování pedagogických procesů a dalších kvalitativních aspektů fungování škol.

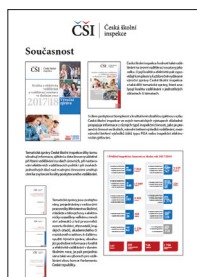
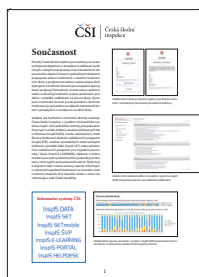
Slavnostní vernisáž výstavy se uskutečnila ve čtvrtek **31. ledna 2019** za účasti několika desítek významných hostů. ◀

Slavnostní vernisáží výstavy o historii školní inspekce provázel náměstek ústředního školního inspektora Ondřej Andrys.

Ředitelka pedagogického muzea Markéta Pánková, ústřední školní inspektor Tomáš Zatloukal a náměstek ústředního školního inspektora Ondřej Andrys.

Ukázka informačních panelů mapujících historii školní inspekce na území našeho státu.

Úroveň gramotností žáků na ZŠ a SŠ ve školním roce 2017/2018

Podstatnou složkou výpovědi České školní inspekce o kvalitě vzdělávání v konkrétní škole i o kvalitě vzdělávací soustavy jako celku je hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných rámcových vzdělávacích programů, přičemž předmětem zájmu není pouze vzdělávání v profilových či neprofilových vzdělávacích oborech, ale v pravidelných cyklech se Česká školní inspekce zaměřuje také na sledování podmínek, rozvoje a dosažené úrovně ve vybraných gramotnostech. Sledování gramotností je realizováno ve dvouletých intervalech, kdy v jednom roce je předmětem zájmu čtenářská gramotnost, matematická gramotnost a sociální gramotnost, v dalším pak přírodovědná gramotnost, jazyková gramotnost a informační gramotnost.

Mgr. Petr Suchomel, Dr.
vedoucí oddělení metodik a analýz

Rozvoj žákovských gramotností začala Česká školní inspekce sledovat a hodnotit od školního roku 2015/2016, v současné době jsou tedy k dispozici kvalitativní informace o podmínkách, průběhu i dosažené úrovni žáků ze dvou realizovaných cyklů. Zjištění, závěry a doporučení jsou pak součástí samostatných tematických zpráv zveřejněných na www.csicr.cz.

Ve školním roce 2017/2018 se Česká školní inspekce zaměřila na rozvoj **matematické, čtenářské a sociální gramotnosti**. Cílem bylo posoudit podmínky a průběh rozvoje těchto gramotností a také dosaženou úroveň ve vybraných aspektech sledovaných gramotností u žáků 9. ročníků ZŠ a u žáků 2. ročníků SŠ (v případě SŠ včetně odpovídajících ročníků víceletých gymnázií).

Inspekční činnost byla složena z:

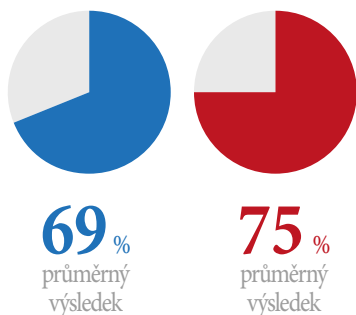
- prezenčních aktivit přímo ve školách,
- výběrového zjišťování dosažené úrovně žáků realizovaného prostřednictvím inspekčního systému elektronického testování InspIS SET,
- doplňujícího elektronického dotazování žáků a učitelů.

VYBRANÁ ZJIŠTĚNÍ

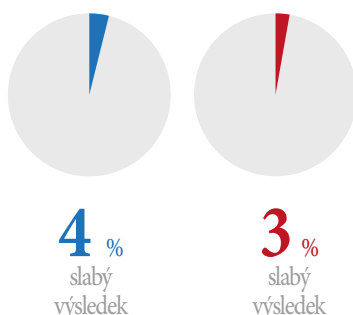
MATEMATICKÁ GRAMOTNOST

MINIMÁLNÍ HRANICE ÚSPĚŠNOSTI 60 %

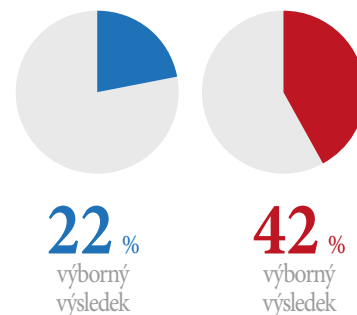
Žáci 9. ročníku ZŠ | Žáci 2. ročníku SŠ

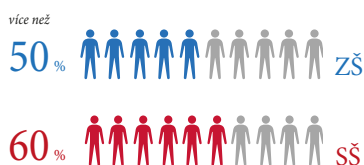
Žáci 9. ročníku ZŠ | Žáci 2. ročníku SŠ

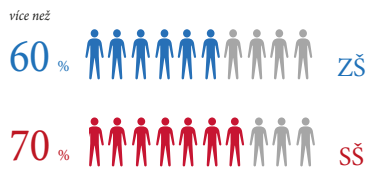
Žáci 9. ročníku ZŠ | Žáci 2. ročníku SŠ

NA MATEMATIKU SE VŮBEC NETĚŠÍM

UČÍM SE MATEMATIKU NE PROTO, ŽE MĚ BAVÍ

FORMY VÝUKY

Mezi formami výuky dominovala samostatná práce žáků (90 %) a výklad učitele s výraznou interakcí se žáky (75 %). Zhruba 1/10 hospitovaných hodin (zejména na SŠ) byla převážně vedena s využitím výkladu učitele, a to prakticky bez interakce s jeho žáky.

VYBRANÁ ZJIŠTĚNÍ

ČTENÁŘSKÁ GRAMOTNOST

MINIMÁLNÍ HRANICE ÚSPĚŠNOSTI 60 %

Žáci 9. ročníku ZŠ | Žáci 2. ročníku SŠ

45 %
průměrný
výsledek

56 %
průměrný
výsledek

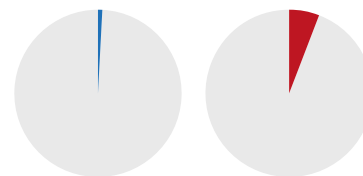
Žáci 9. ročníku ZŠ | Žáci 2. ročníku SŠ

40 %
slabý
výsledek

19 %
slabý
výsledek

Žáci 9. ročníku ZŠ | Žáci 2. ročníku SŠ

1 %
výborný
výsledek

6 %
výborný
výsledek

Zatímco minimální očekávané úspěšnosti (60 %) dosáhly ve 23 % SŠ alespoň 2/3 žáků, v případě ZŠ to nebyla ani jedna škola (ve 12 % ZŠ a v 7 % SŠ sledovaných očekávaných výstupů RVP nedosáhl ani jediný žák).

VZTAH KE ČTENÍ

Dominují především základní dovednosti bez dostatečného podílu kritického uvažování nad informacemi v textu i nízká míra jejich zobežňování. Přetrvává spíše negativní postoj žáků ke čtení.

PRÁCE S TEXTY

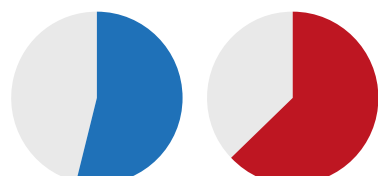
Kromě dominujícího českého jazyka a literatury byla častější práce s texty pozorována také ve výuce cizího jazyka a výchovy k občanství. Naopak méně byla zaznamenána v matematice, fyzice, chemii, zeměpise nebo v dějepise. Ke koordinaci podpory čtenářské gramotnosti ve více vzdělávacích oborech dochází jen zhruba v polovině škol.

VYBRANÁ ZJIŠTĚNÍ

SOCIÁLNÍ GRAMOTNOST

MINIMÁLNÍ HRANICE ÚSPĚŠNOSTI 60 %

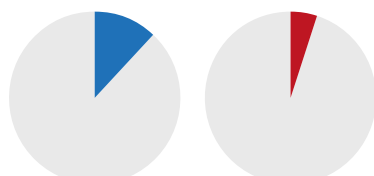
Žáci 9. ročníku ZŠ | Žáci 2. ročníku SŠ

54 %
průměrný
výsledek

63 %
průměrný
výsledek

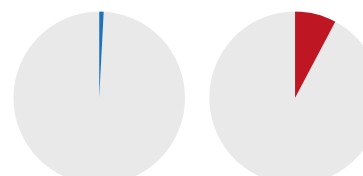
Žáci 9. ročníku ZŠ | Žáci 2. ročníku SŠ

12 %
slabý
výsledek

5 %
slabý
výsledek

Žáci 9. ročníku ZŠ | Žáci 2. ročníku SŠ

1 %
výborný
výsledek

8 %
výborný
výsledek

Nejvyšší úspěšnosti dosahovali žáci při řešení otázek, které předpokládaly znalosti konkrétních konceptů a skutečností, respektive dovedností pro řešení předložených modelových situací. Méně obtížné byly také úlohy kladoucí nárok na znalosti vybraných konceptů a pojmů vztahujících se ke sledovaným aspektům sociální gramotnosti žáků.

POSTOJE

- Velký podíl učitelů a ředitelů škol je přesvědčen, že pedagogové nemají pro rozvoj sociální gramotnosti žáků dostatek dovedností, vědomostí ani didaktických prostředků.
- Na bezmála pětinu škol nebyl rozvoj sociální gramotnosti žáků interně nijak hodnocen nebo alespoň sledován, a to ani příslušným třídním učitelem, ani učiteli jednotlivých předmětů.

Téměř 85 % učitelů a více než 90 % ředitelů škol považuje sociální gramotnost za stejně významnou jako jiné dovednosti, které se snaží ZŠ i SŠ rozvíjet. Za minimálně stejně důležitý cíl, jakým je rozvoj kognitivních dovedností žáků, pak označili vzdělávání v oblasti sociální gramotnosti téměř všichni ředitelé i učitelé.

Porovnání vybraných zjištění z let 2015/2016 a 2017/2018

MATEMATICKÁ GRAMOTNOST

Postoje žáků

- stále převažuje negativní vztah významného podílu žáků k matematice

Metody a formy výuky

- stále převažují klasické metody a formy, více aktivizující metody a formy povzbuzující kritické myšlení žáků jsou stále málo časté
- snížil se podíl výskytu prověřování učiva za účelem diagnostiky či hodnocení

Inovace

- o výraznější změny výuky matematiky usiluje vyšší podíl škol
- změny výuky se méně zaměřují na materiální vybavenost a více na edukační metody a procesy

Aprobovanost a stáří pedagogického sboru

- obdobně nedostatečná aprobovanost výuky
- vyšší podíl učitelů s praxí delší než 13 let
- mírně vyšší podíl učitelů s praxí do 3 let

DVPP

- srovnatelný podíl účasti učitelů na vzdělávacích akcích

Další aktivity

- zvýšil se podíl škol, v nichž jsou kromě základní výuky realizovány také další aktivity přispívající k rozvoji matematické gramotnosti (matematické kroužky, doučování apod.)

DOPORUČENÍ ČŠI

- Rozvíjet matematickou gramotnost v různých vzdělávacích oborech.
- Vytvářet podmínky pro spolupráci učitelů vhodnými organizačními úpravami. Umožnit společnou přípravu, realizaci i reflexi výuky.
- Inovace ve výuce doprovázet intenzivní podporou, nesoustředit se pouze na klasické DVPP formou externích seminářů.
- Uvážlivým využitím ICT vytvářet podmínky pro diferencovanou výuku.
- Podporovat učitele, kteří využívají neaprobované, uzpůsobené nabídky DVPP.

ČTENÁŘSKÁ GRAMOTNOST

Postoje žáků

- vyšší podíl žáků ZŠ s nedobrym vztahem ke čtení, srovnatelně nedobry vztah ke čtení v případě žáků ZŠ i SŠ

Průběh výuky

- v průběhu výuky se stále nejčastěji vyskytují jevy spojené s užíváním čtenářských cílů a s učitelovou podporou žáků
- nejčastější úkoly pro žáky se stále týkají vyhledávání informací, méně časté jsou i nadále náročnější úkoly zdůrazňující aktivitu žáků včetně reflexe čtenářství

Školní knihovna

- srovnatelný podíl škol s dobře fungující školní knihovnou

DVPP

- srovnatelný podíl účasti učitelů ZŠ na vzdělávacích aktivitách
- nižší podíl účasti učitelů SŠ na vzdělávacích aktivitách

DOPORUČENÍ ČŠI

- Čtenářskou gramotnost jako klíčový prvek pro kompetenci k celoživotnímu učení rozvíjet napříč vzdělávacími oblastmi.
- Podporovat spolupráci na úrovni učitelů i metodických sdružení na školách (uvnitř vzdělávací oblasti i napříč).
- Soustředit se na aktivity, které rozvíjejí náročnější dovednosti (analýza textu, účel textu, určení postoje autora, autorova práce s jazykem apod.).
- Věnovat pozornost skupinám žáků ohrožených nízkou úrovní čtenářské gramotnosti.

SOCIÁLNÍ GRAMOTNOST

Postoje žáků

- srovnatelný podíl učitelů vyjadřujících nedostatky dovedností, vědomostí a didaktických prostředků pro rozvoj sociální gramotnosti žáků

Metody a formy výuky

- nejčastějšími formami je stále zařazení relevantních témat do učebních plánů a realizace různých mimoškolních akcí (včetně realizace projektové výuky)

Zjištění z hospitací

- stále nízký výskyt jevů pro poznání lživé či manipulativní komunikace

DOPORUČENÍ ČŠI

- Rozvíjet sociální gramotnost v širokém spektru vzdělávacích oborů (např. podporou diskuze nad chybou).
- Nabízet žákům náročnější činnosti (rozpoznání manipulativní komunikace, práce ve skupinách apod.).
- Podporovat učitele v poskytování formativně orientované zpětné vazby.

DOPORUČENÍ PRO MŠMT

- Koordinovat činnost systémových projektů a krajských a místních akčních plánů s cílem uplatňovat konkrétní výstupy zaměřené na rozvoj gramotností žáků do podpory práce učitelů a škol.
- Vytvořit vzdělávací nabídku kurzů pro sborovny zaměřenou na využití mezipředmětových vztahů při rozvoji gramotností.
- Věnovat pozornost narůstajícím regionálním disparitám a podpoře škol pracujících v obtížných podmínkách (školy v odlehlých obcích nebo vzdělávající žáky s nižším socioekonomickým statutem).
- Podporovat systematické vzdělávání učitelů v oblastech relevantních pro rozvoj sociální gramotnosti.

InspIS ŠVP významně usnadní školám práci

Využívání školního vzdělávacího programu (dále i „ŠVP“) je spojeno s jeho pravidelnou editací a nutnými úpravami, přičemž obě činnosti patří mezi administrativně velmi náročné. Již při zavádění kurikulární reformy před téměř patnácti lety nebyly školy a školská zařízení (dále i „školy“) při činnostech spojených s tvorbou a následnými úpravami ŠVP nijak podpořeny (ani finančně, ani metodicky, ani administrativně). Při plném vědomí uvedené náročnosti a ve snaze pomoci školám při tvorbě, modifikacích a celkové administraci ŠVP vytvořila Česká školní inspekce před několika lety specifický informační systém InspIS ŠVP, s jehož využitím je možné administrativní zátěž spojenou se správou ŠVP na straně škol a školských zařízení výrazně snížit.

Mgr. Tomáš Pavlas

odbor hodnocení vzdělávací soustavy

I když musí školy při počáteční práci se systémem InspIS ŠVP vyvinout určité úsilí, které je spojeno s převedením existujících ŠVP do prostředí systému InspIS ŠVP, přináší úpravy a editace ŠVP realizované prostřednictvím systému **InspIS ŠVP** většině škol jednoznačné výhody. Celý systém je samozřejmě k dispozici zcela **zdarma** a **využít** ho mohou **všechny druhy a typy škol a většina školských zařízení** (MŠ, ZŠ, gymnázia, SOŠ, školní družiny, školní kluby, střediska volného času apod.).

V systému InspIS ŠVP si škola sama spravuje všechny verze ŠVP včetně těch pracovních, záložních apod. **Inspekční pracovníci** České školní inspekce pak **u dané školy vidí** pouze takový ŠVP, který se škola rozhodne v systému zveřejnit a České školní inspekci zpřístupnit. To znamená, že všechny pracovní, pracovní i schválené verze vidí pouze ti pracovníci školy, kterým ředitel školy taková práva v systému přidělí. Prostředí InspIS ŠVP je podobné adresáři ve vnitřní síti školy, kam by měli přístup jen ti, kterým byla přístupová práva udělena. Výraznou výhodou systému je **přístupnost prostřednictvím internetu**. Každý uživatel, který zná své přihlašovací údaje, může s ŠVP pracovat z jakéhokoliv počítače připojeného na internet. Obsluha systému InspIS ŠVP není uživatelsky nijak zvlášť nároč-

ná. Snadný přístup navíc umožňuje **zapojení i více pedagogů školy** do využívání systému InspIS ŠVP, a tím zefektivnění úprav nebo editací ŠVP a využití výhod pro plánování výuky (např. tisk ročníkových osnov).

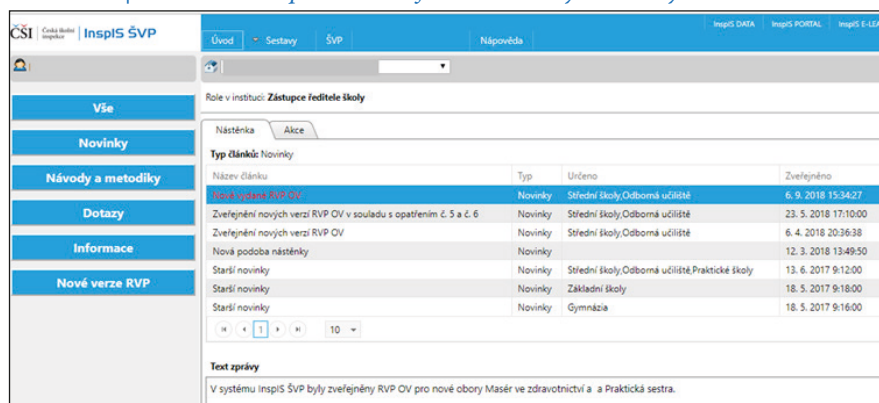
Založení a vydání ŠVP

ŠVP se snadno založí pomocí možnosti **Založit ŠVP**. Od založení je ŠVP ve stavu *rozpracovaný*. Pokud škola chce využívat možnosti snadného přechodu na nové verze příslušného rámcového vzdělávacího programu (dále i „RVP“) při vydání jeho změn, je nutné, aby škola úpravy ŠVP k nějakému dni ukončila a předala ŠVP ke schválení. **ŠVP v systému InspIS ŠVP schvaluje ředitel školy**, který jej převede do stavu *vydaný a platný*. **Účinnost** obvykle bývá **od 1. září**. Pokud dojde k vydání úprav RVP ze strany Ministerstva školství,

mládeže a tělovýchovy, objeví se nová verze RVP i v systému InspIS ŠVP (nová verze je obvykle označena rokem vydání dané úpravy). O vydání nové verze RVP jsou školy informovány na nástěnce (obr. 1) a podle svého rozhodnutí mohou zahájit práce na nové verzi svého ŠVP.

Z vydané a platné verze ŠVP mohou školy vytvořit **novou verzi ŠVP**, která bude **automaticky založena nad poslední verzí RVP**. Všechny texty a vazby budou v nové verzi zachovány a změny, příp. místa určená k úpravě, se projeví snadno při kontrole. Většinou se jedná o nespárované nové výstupy RVP nebo nové textové části ŠVP související s úpravou RVP. Starší verze ŠVP škola zneplatní k datu, kdy se podle této verze již nebude ve škole vyučovat. **Pokud je ŠVP ve stavu vydaný a platný**, tak

Obrázek 1 | Nástěnka v InspIS ŠVP s informacemi o vydání nových verzí RVP

Název článku	Typ	Určeno	Zveřejněno
Nová verze ŠVP OV	Novinky	Střední školy, Odborná učiliště	6. 9. 2018 15:34:27
Zveřejnění nových verzí RVP OV v souladu s opatřením č. 5 a č. 6	Novinky	Střední školy, Odborná učiliště	23. 5. 2018 17:10:00
Zveřejnění nových verzí RVP OV	Novinky	Střední školy, Odborná učiliště	6. 4. 2018 20:36:38
Nová podoba nástěnky	Novinky		12. 3. 2018 13:49:50
Starší novinky	Novinky	Střední školy, Odborná učiliště, Praktické školy	13. 6. 2017 9:12:00
Starší novinky	Novinky	Základní školy	18. 5. 2017 9:18:00
Starší novinky	Novinky	Gymnázia	18. 5. 2017 9:16:00

jej může škola zpřístupnit České školní inspekci. Pokud se ředitel školy k takovému kroku rozhodne, budou kontrolních mechanismů v systému InspIS ŠVP následně moci využít také školní inspektoři České školní inspekce, a místo kontroly formálního souladu ŠVP s RVP se budou moci soustředit na hodnocení kvality vlastního vzdělávání dle ŠVP.

Informace o škole, charakteristiky

Editace školního vzdělávacího programu v systému InspIS ŠVP probíhá ve dvou částech.

V jedné jsou postupně vytvářeny **textové části ŠVP** obsahující informace o škole, její charakteristice, charakteristice ŠVP apod.

Při vytváření jednotlivých textových částí škola využívá **jednoduchého průvodce**. Každá kapitola nebo podkapitola ŠVP má rozsah daný strukturou ŠVP uvedenou v RVP. Pokud jsou zpracovány k dané části nějaká metodická doporučení, jsou tato doporučení často uvedena i jako nápověda v systému InspIS ŠVP. Pokud v textové části dojde ke změně z důvodu vydání úpravy RVP, ukáže se při kontrole v dané části nesoulad.

Z tohoto důvodu bylo pro školy, které měly v systému v roce 2016 ŠVP již vydaný a platný, velmi snadné doplnit v důsledku změny RVP v kontextu nových pravidel pro společné vzdělávání jen změněný text v části *Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami* a *Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných* a následně novou verzi ŠVP schválit a vydat. V každé textové části může škola libovolně upravovat (rozšiřovat) text tak, aby co nejlépe vystihoval vše podstatné, co musí být uvedeno, případně co chce škola uvést navíc. Zá-

sadní výhodou využívání InspIS ŠVP v textové části jsou **kontrolní funkce** (struktura textové části a *Kontrola ŠVP v dostupných Akcích*) zajišťující, aby žádnou část škola neopomněla a měla zajištěn **formální soulad uvedených částí se strukturou uvedenou v RVP**. Vyplnění textové části ŠVP většinou zvládne sám koordinátor ŠVP, např. tak, že zkopíruje texty z původního ŠVP a následně je upraví a doplní.

Učební plán

Ve druhé části jsou vytvářeny **učební plán a osnovy**. Podstatou tvorby učebního plánu je vytváření vyučovacích předmětů a jejich časová dotace.

Systém InspIS ŠVP umožňuje v souladu s právními předpisy a praxí škol vytvářet:

- povinné předměty (mají je všichni žáci daného oboru vzdělání a hodinová dotace se započítává do celkové časové dotace),
- volitelné předměty (konkrétní předmět si žák volí, ale hodinová dotace se započítává do celkové časové dotace),
- nepovinné předměty (předmět si žáci volí a hodinová dotace se nezapočítává do celkové časové dotace),
- projekty ("předmět" bez časové dotace, který obvykle bývá realizován jinak než ve vyučovací hodině).

Učební plán umožňuje díky nastaveným kontrolním mechanismům zajistit, aby byly všechny hodiny z rámcového učebního plánu využity, včetně hodin disponibilních, a zároveň aby nebylo čerpáno více hodin, než je dovoleno. V případě vytváření učebního plánu podle Rámcového vzdělávacího programu pro obory středního odborného vzdělání (dále i „RVP OV“), kde je nutné zapsat nejen týdenní časovou dotaci, ale také celkovou časovou dotaci, lze s výho-

dou využít automatického dopočítávání celkového počtu hodin. Předpokladem pro využití je vyplnění počtu týdnů výuky dle rozpisu učiva v *Přehledu využití týdnů*.

Osnovy

Osnovy jednotlivých vyučovacích předmětů lze vytvářet až po založení daného vyučovacím předmětu v učebním plánu. **Osnovy umožňují svázat školní očekávané výstupy v daném ročníku s učivem**. Ve většině případů jsou vyučovací předměty vytvářeny s tím, že využívají vzdělávací obsah jednoho nebo více vzdělávacích oborů. Z tohoto důvodu umožňují osnovy také svázat výstupy RVP se školními očekávanými výstupy.

Díky využití kontrolních mechanismů tvůrci osnov ihned vidí, které RVP výstupy jsou již využity, a které naopak využity ještě nejsou. Navíc díky možnosti *Navázané ŠVP výstupy* lze snadno vidět, kterými očekávanými výstupy v ŠVP je daný výstup z RVP rozvíjen nejen v jednom, ale ve všech ročnících, kde byl navázán. RVP výstupy, které jsou již svázané s očekávanými výstupy v ŠVP, mají černou barvu, nesvázané výstupy RVP jsou červené.

Například v roce 2017 došlo k úpravě RVP pro základní vzdělávání (dále i „RVP ZV“) v souvislosti s tématem plavání, do Tělesné výchovy byly přidány dva výstupy na prvním stupni. Základní školy, které měly v InspIS ŠVP již svůj ŠVP vydaný a platný, mohly snadno po vydání nové verze RVP ZV v roce 2017 vytvořit novou verzi ŠVP. Dva nově přidávané výstupy byly v osnovách v InspIS ŠVP červeně zbarveny. Pak záleželo na škole, zda tyto výstupy již rozvíjela a měla je uvedeny mezi svými očekávanými výstupy - v takovém případě je stačilo pouze navázat na nové RVP výstupy. Pří-

padně škola téma plavání v osnovách ještě uvedeno neměla, a bylo tedy nutné napřed doplnit vhodné rozpracování do osnov prostřednictvím očekávaných výstupů a svázat je s RVP výstupy.

Systém InspIS ŠVP také kontroluje, zda jsou v učebním plánu i osnovách uvedeny postupy, metody a strategie, které pedagogové využívají pro rozvoj klíčových kompetencí, a také zda jsou využity všechny tematické okruhy průřezových témat.

Průběžné úpravy systému

Systém InspIS ŠVP aktivně využívají již tisíce škol (v roce 2018 mělo svůj/své ŠVP v systému InspIS ŠVP vložen/y již více než 4 500 škol, celkově bylo v systému InspIS ŠVP v roce 2018 více než 13 400 ŠVP v různých fázích rozpracovanosti). Zkušenosti a potřeby škol i vlastní poznatky pak vedou Českou školní inspekci k realizaci průběžných úprav systému, tak, aby byly odstraňovány např. některé málo využívané součásti, a naopak aby bylo průběžně doplňováno to, co školy nejvíce poptávají a co zvýší komfort práce a celkovou prospěšnost systému InspIS ŠVP pro školy. Od zahájení využívání před pěti lety tak prošel systém i z těchto důvodů několika zásadnějšími doplněními.

Jednalo se např. o kopírování učebního plánu a osnov některých předmětů ze ŠVP, který má již škola vytvořený. Tuto funkcionalitu, kterou lze zvolit při editaci učebního plánu volbou možnosti *Importovat učební plán* (obr. 2), přivítaly především střední školy, které mají několik ŠVP (pro jednotlivé obory vzdělání), ale výuka některých předmětů je shodná.

Doplněn byl také import osnov daného ročníku do individuálního vzdělávacího plánu, který může být dále v textovém editoru upravován. Primárně byla tato možnost vytvořena pro základní školy, které ve svém ŠVP využily také minimální doporučené úrovně pro úpravu očekávaných

Obrázek 2 | Nová funkcionalita umožňující importovat učební plán je umístěna vpravo nad učebním plánem

Oblast	Předmět	Studium				Celkem	Akce
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	3+1	3+0	3+0	3+1	12+2	odstranit
	Anglický jazyk	3+0	3+0	3+0	3+0	12+0	odstranit
	Německý jazyk	3+0	3+0	3+0	3+0	12+0	odstranit
	Ruský jazyk	3+0	3+0	3+0	3+0	12+0	odstranit

Obrázek 3 | Textová část nově doplněné šablony pro tvorbu ŠVP školní družiny a školního klubu

výstupů. V úvodní části byla výrazněji proměněna nástěnka, která umožňuje všem uživatelům získat jak **návody** pro svou práci a **odpovědi na nejčastější dotazy**, tak informace o aktuálních změnách v systému InspIS ŠVP.

Na základě požadavku škol byly do systému **doplněny dvě šablony pro ŠVP**, šlo o **podklad pro ŠVP školní družiny a školního klubu** (obr. 3) a **podklad pro ŠVP střediska volného času**.

V souladu s metodikou vytváření ŠVP v těchto školských zařízeních byl přizpůsoben systém takovým způsobem, aby umožnil vytvořit a editovat ŠVP těchto zařízení, pro která nebyl vydán RVP, tak, aby byl relativně flexibilní, ale zajišťoval přitom tvorbu plně v souladu s právními předpisy.

V průběhu let docházelo také ke **změnám v souvislosti s vydávanými**

mi úpravami RVP, např. v podobě rozsáhlých změn v RVP OV, kde byly jednak vytvořeny nové obory, a jednak došlo také k výrazným úpravám ve vzdělávacím obsahu matematiky.

Z aktuálních úprav systému InspIS ŠVP, které byly nedávno dokončeny, jde např. o doplnění exportu:

- z ŠVP podle RVP pro předškolní vzdělávání do třídního vzdělávacího programu,
- z ŠVP do časových tematických plánů využívaných na základních a středních školách.

O všech změnách jsou uživatelé vždy informováni prostřednictvím nástěnky, která je součástí systému.

Podněty a připomínky

V souvislosti s připravovanými revizemi RVP spolupracuje Česká školní inspekce také s pověřenými pracovníky Národního ústavu pro vzdělávání, tak, aby případná administrativní náročnost plynoucí ze změn jednotlivých RVP byla pro

školy využívající systém InspIS ŠVP co nejmenší. Stejně tak **uvítá Česká školní inspekce veškeré podněty škol a školských zařízení týkající se systému InspIS ŠVP i náměty na jeho doplnění a další úpravy.**

Jakékoli další informace týkající se systému InspIS ŠVP a jeho vyu-

žitelnosti poskytne Česká školní inspekce po zaslání příslušného dotazu prostřednictvím systému InspIS HELPDESK (<https://helpdesk.csicr.cz>). Stejným způsobem je pak možné zasílat i **další náměty na doplnění či úpravy systému InspIS ŠVP.** ◀

| Zkušenosti škol - uživatelů systému InspIS ŠVP

Pro tento program jsme se rozhodli při revizi našeho ŠVP. Při přípravě revize jsme měli dvě možnosti. Buď ŠVP zpracovávat klasicky jako wordový dokument, což nám přišlo jako nejméně vhodné a složité. Druhou variantou bylo připravit si vlastní program. Pro vlastní práci se systémem InspIS ŠVP jsme ani nepotřebovali žádné zvláštní proškolení. Systém je poměrně intuitivní a dobře ovladatelný. Když přece jen nastal problém, tak InspIS HELPDESK fungoval výborně. Systém nám umožňuje poměrně jednoduše pracovat s naším obsáhlým ŠVP. Hlídá nám zachování všech nutných položek, pomáhá nám s párováním s RVP. Po uzavření dokumentu lze pak dál text znova duplikovat a pracovat v něm na opravách či dalších verzích, texty využít v dalších verzích a materiálech. Po relativně krátké tříleté zkušenosti mohu program doporučit i dalším školám.

Mgr. Jan Košárek
ředitel školy
Arcibiskupské gymnázium
v Kroměříži

Práci v systému InspIS - v modulu ŠVP jsem zahájil zhruba před rokem. Důvodem bylo transformování našich sedmi ŠVP do systému, který by umožnil revizi našich původních pro-

gramů, a to jak obsahovou, tak i formální, a zaručil soulad s platnou legislativou. Systém jsem se naučil ovládat sám. Z mého pohledu je přehledný a intuitivní. Modul ŠVP má dvě části - formulář a učební plán. Jednotlivé položky formuláře jsou jasně nadefinované. Moje zkušenost s jejich zpracováním je taková, že jejich vyplnění „leze trochu na nervy“. Musíte si vytvořit systém, jak jednotlivé kapitoly zpracovat a co bude jejich obsahem. Ve výsledné podobě jsem chtěl, aby ŠVP byl stručný, srozumitelný, relevantní a popisoval konkrétní výchovně-vzdělávací strategie školy. Jako metodik tvorby ŠVP jsem před zahájením přenosu našich ŠVP do systému InspIS proškolen pedagogický sbor a zadal jednotlivým učitelům a komisím úkoly k doplnění, revizím a editacím jednotlivých kapitol včetně osnov předmětů. Práce v učebním plánu vyžaduje mít zpracované učební osnovy (RVP výstup - ŠVP výstup - učivo), abyste věděli, z jakých oblastí RVP jste čerpali výstupy do vašich výstupů, jak na sebe mezipředmětově výstupy navazují, a podle toho nastavit hodinové dotace. I v této části je systém nastaven tak, že vás vede. Práce v systému umožňuje provádět logické kontroly. Systém nás informoval o úplnosti ŠVP a sdělil nám, na co jsme z RVP zapomněli. Osobně považuji systém za dob-

rého pomocníka při zpracování ŠVP. Umožnil nám vytvořit a podle potřeby revidovat, upravovat a aktualizovat ŠVP v souladu s platnou legislativou, tisknout nebo ukládat hotové ŠVP v různých formátech. Tedy mít stále aktuální ŠVP.

Ing. Jan Brom
zástupce ředitele
Střední škola zahradnická
a zemědělská Antonína Emanuela
Komerse Děčín - Libverda

V současné době vytváříme nový ŠVP pro obor Praktická sestra a opět jsme zvolili InspIS ŠVP. Vyhovuje nám z hlediska obsluhy, obsahuje RVP výstupy pro daný obor a hlavně kontroluje, zda byly všechny výstupy ve výuce pokryty. I v ostatních případech, např. průřezová témata, je k dispozici prostor pro text, takže díky tomu víte, co se vyplnit má. Kontrola také zobrazí využití hodiny. Dříve jsme ŠVP vytvářeli v papírové formě a nyní již děláme třetí ŠVP v elektronickém systému InspIS ŠVP a jsme spokojeni. V případě problémů je možnost se obrátit na ČŠI přes InspIS HELPDESK a velmi brzy přijde odpověď s postupem řešení.

Ing. Michal Mertl
Střední zdravotnická škola
a vyšší odborná škola
zdravotnická Plzeň

Práce s uvolněnými úlohami TIMSS, PIRLS a PISA - Česká školní inspekce nabízí realizaci vzdělávacích programů přímo ve školách

Ing. Miroslava Debnárová
ředitelka odboru realizace projektu *Komplexní systém hodnocení*

V letech 2017, 2018 a na jaře 2019 realizovala Česká školní inspekce specifické vzdělávací programy určené pro učitele základních a středních škol, jejichž cílem bylo přiblížit pedagogům uvolněné úlohy z mezinárodních šetření TIMSS 2015, PISA 2015 a PIRLS 2016, poskytnout jim náměty pro jejich využití ve výuce, a podpořit tak zvyšování kvality výuky přírodovědných předmětů, matematiky a čtenářských dovedností.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Dosud těmito prakticky orientovanými vzdělávacími programy, které byly v několika cyklech organizovány ve všech krajských městech ČR, prošlo více než 4 500 učitelů. Vzdělávací programy byly pro učitele zcela zdarma.

Nyní Česká školní inspekce nabízí realizaci těchto vzdělávacích programů na individuálním principu přímo ve školách, a tím i možnost, aby vzdělávání absolvovalo větší množství učitelů z jedné školy.

Mezinárodní šetření výsledků žáků poskytují důležité a využitelné informace o výkonnosti vzdělávací soustavy České republiky ve srovnání s množstvím dalších zemí a ekonomik světa. Za realizaci mezinárodních šetření v České republice je od roku 2011 odpovědná Česká školní inspekce. **Úlohy**, které jsou při mezinárodních šetřeních používány, mají **významný didaktický potenciál**, a mohou tak posloužit učitelům jako inspirace pro jejich vzdělávací aktivity.

Vzdělávací programy České školní inspekce tak nabízí učitelům základních a středních škol **hlubší porozumění záměrům a konstrukci testových úloh** použitých v rámci mezinárodních šetření TIMSS 2015, PISA 2015 a PIRLS 2016 a poskytnou jim řadu **námětů a konkrétních tematických příkladů** pro využití těchto uvolněných úloh při vzdělávání, tedy přímo ve výuce jednotlivých vzdělávacích oborů. Účastníci vzdělávacích programů se zároveň naučí pracovat s inspekčním systémem elektronického testování **InspIS SET** v modulu školního testování.

Zaměření

Školy mají možnost vybrat si ze **tří typů seminářů**.

1 Seminář zaměřený na práci s uvolněnými úlohami z mezinárodního šetření **TIMSS 2015** je určen zejména pro **učitele prvního stupně ZŠ**.

2 Seminář zaměřený na práci s uvolněnými úlohami ze šetření **PIRLS 2016** je určen zejména pro **učitele prvního i druhého stupně ZŠ**.

3 Seminář zaměřený na práci s uvolněnými úlohami ze šetření **PISA 2015** je určen zejména pro **učitele 2. stupně ZŠ a učitele středních škol**.

I když byla šetření TIMSS 2015 a PISA 2015 zaměřena primárně na přírodní vědy a matematiku a šetření PIRLS 2016 na čtenářské dovednosti, vůbec to neznamená, že dané vzdělávací programy jsou v případě 2. stupně ZŠ a SŠ určeny pouze pro učitele matematiky, přírodovědných předmětů nebo českého jazyka.

Přírodovědné, matematické i čtenářské dovednosti je totiž potřeba **rozvíjet napříč jednotlivými vzdělávacími obory**.

Proto jsou semináře vhodné pro **učitele všech relevantních aprobačních**, u nichž se rozvoj jednotlivých

RÁMCOVÝ PROGRAM SEMINÁŘŮ

Obecné informace

- Seznámení se základními informacemi o daném šetření.
- Pojetí testovaných oblastí a sledované aspekty v testových úlohách.
- Představení vědomostních/gramotnostních úrovní sledovaných oblastí. Přehled hlavních výsledků českých žáků v mezinárodním kontextu a z hlediska dlouhodobého vývoje.
- Práce s ukázkami vybraných uvolněných testových úloh a diskuse různých možností jejich didaktického využití.
- Typy otázek a jejich zaměření, specifika nejméně a nejvíce obtížných úloh.
- Způsoby vyhodnocování testových úloh; diskuse nad analýzou výsledků českých žáků konkrétních testových úlohách.

Tvorba úloh/práce v hodině

Seminář TIMSS / PISA

- Praktická ukázka dalších možných aktivit, které mohou podpořit porozumění žáka dané problematice řešené v úlohách.
- Praktické seznámení se specifiky tvorby úloh.
- Tvorba vlastních úloh.
- Možnost gradace úloh jako nástroj možné individualizace výuky dle vzdělávacích potřeb žáka.
- Význam čtenářských dovedností při řešení úloh z přírodních věd a matematiky – ukázky úloh.

Seminář PIRLS

- Seznámení s kritérii výběru vhodného a přiměřeně náročného textu k různým účelům čtení; charakteristika textu.
- Praktické seznámení s tvorbou otázek zaměřených na vybrané čtenářské strategie a dovednosti.
- Tvorba vlastních otázek k uvolněnému textu PIRLS.
- Možnost gradace otázek jako nástroj možné individualizace výuky dle vzdělávacích potřeb žáka.
- Praktická ukázka využití uvolněné úlohy PIRLS k rozvoji čtenářské gramotnosti v mezipředmětovém kontextu a k rozvoji znalostí a dovedností v dalších předmětech v rámci projektového vyučování.
- Nové přístupy k podpoře čtenářské gramotnosti v kontextu České republiky.

Podpora sledovaných oblastí/gramotností

- Seznámení s dalšími zdroji ČŠI, z nichž lze testové úlohy čerpat.
- Diskuze nad specifiky a možnostmi elektronického zadávání testových úloh.

Práce se systémem InspIS SET

- Účel a určení systému InspIS, základní seznámení s moduly InspIS.
- Základní komponenty systému (katalog úloh – využití úloh z veřejné databanky České školní inspekce, katalog testů – využití testů z veřejné databanky České školní inspekce, možnost tvorby vlastních testů, možnost tvorby vlastních úloh).
- Průvodce zadáním, realizací a vyhodnocením testu ve zjednodušeném režimu školního testování.
- Praktické ukázky využití uvolněných testových úloh z mezinárodních šetření.
- Praktické ukázky sestavení vlastního testu.
- Možnosti využití školního testování a mobilní aplikace InspIS SETmobile.

dovedností předpokládá (tedy např. semináře pro práci s úlohami PIRLS zaměřenými na rozvoj čtenářských dovedností jsou vhodné i pro učitele matematiky nebo přírodních věd apod.).

Organizace

Semináře trvají cca 6 hodin, přičemž na každém semináři je v optimálním případě skupina o max. **15 účastnících** (případně se lze se školou dohodnout i jinak). Škola zajistí adekvátní školicí místnost ve svých prostorách, přičemž účastníci semináře by měli mít k dispozici **notebook** (nebo lze seminář realizovat v počítačové učebně s PC), aby mohli s uvolněnými úlohami pracovat přímo v systému InspIS SET. Účastníci obdrží řadu podkladů a materiálů, včetně tištěné verze publikace s uvolněnými úlohami z jednotlivých šetření. Také v případě realizace seminářů přímo ve školách jsou tyto vzdělávací programy pro školy zcela **zdarma**. ◀

POŽADAVKY NA REALIZACI SEMINÁŘŮ

Pokud má ředitel školy zájem o realizaci některého z uvedených vzdělávacích programů přímo ve své škole (může se samozřejmě spojit i více sousedících škol apod.) nebo v případě žádosti o jakékoli další informace, stačí využít systém InspIS HELPDESK (<https://helpdesk.csicr.cz>), téma požadavku: Vzdělávací akce a semináře ČŠI. Po zaslání požadavku bude Česká školní inspekce školu kontaktovat k dohodě nad všemi relevantními souvislostmi.

Česká školní inspekce pozvala odborníky k další diskuzi o formativním hodnocení

Ing. Dana Pražáková, Ph.D.

vedoucí oddělení kanceláře ústředního školního inspektora

Ve středu 3. dubna 2019 se na ústředí České školní inspekce uskutečnil již třetí odborný panel, který se zabýval přístupy k hodnocení dětí a žáků. Odborné panely jsou realizovány v rámci individuálního projektu systémového Komplexní systém hodnocení a jejich smyslem je propojování různých aktérů na úrovni vzdělávacího systému a přenos příkladů dobré praxe. Také tento panel se zaměřil na podporu zavádění principů formativního hodnocení do praxe a aktuální setkání mělo za úkol soustředit se na způsoby podpory škol, které s tímto typem hodnocení teprve začínají.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Pozvání na odborný panel přijalo třicet odborníků z mateřských škol, základních škol, středních odborných škol i gymnázií, stejně jako z Pedagogické a Filozofické fakulty Univerzity Karlovy nebo Fakulty pedagogické Západočeské univerzity v Plzni. Mezi účastníky nechyběli ani zástupci zřizovatelů škol nebo neziskového sektoru. V aktivní roli se zapojili i tři z celkem šesti tzv. individuálních projektů ostatních, které v současné době téma zavádění formativního hodnocení řeší.

První blok byl zaměřen na **příklady inspirativní praxe** z těchto projektů. Zřizovatel sítě ZŠ Heuréka a ředitel Centre for Modern Education Jan Kala představil koncept budování kultury myšlení v předškolním a základním vzdělávání. Aktivita jsou však vhodné pro jakýkoli stupeň školy. Ve stručnosti nabídl myšlenky a náměty, pro které je možné ve škole vytvořit podmínky a v bezpečném prostředí je zkusit realizovat. Na něj navázaly Hana Kasíková z Filozofické fakulty Univerzity Karlovy a Jana Palanská ze Základní školy Kly a seznámily posluchače s **konkrétními aktivitami** zabývajících se **podporou škol** spolupracujících v tématu **formativního hodnocení**. Nejedná se pouze o školy pokročilé, ale i o školy méně zkušené, tedy výstupy budou lépe odrazet realitu českého prostředí. Během

svého příspěvku představily jeden z výstupů projektu, kterým je **pracovní text pro učitele k podpoře formativního hodnocení**, protože zdaleka ne všechny školy v systému se mohou spolehnout na přímou podporu externího odborníka. Tento podklad sloužil pro další práci v diskuzních skupinách, kterými pokračoval program panelu.

Skupiny byly rozděleny podle druhů škol, tedy na skupinu pro mateřské školy, základní školy a střední školy. Diskutovaly se otázky týkající se **motivace škol** pro práci s principy formativního hodnocení nebo přínosů pro školy, které s nimi již pracují. Stranou nezůstala ani **rizika spojená se zaváděním inovací** obecně, skupiny se zaměřovaly na řešení toho, jak zajistit, aby formativní hodnocení bylo přijato jak dětmi a žáky, tak rodiči a také například zřizovatelem, nebo jak se vypořádat s **časovou náročností** tohoto typu hodnocení.

V závěrečné diskusi byla za účasti náměstkyně ústředního školního inspektora Ondřeje Andryse shrnuta doporučení panelu sestavená především v rámci práce odborných skupin. Všechny skupiny se shodly na **nutnosti popularizace formativního hodnocení, sdílení dobré praxe**, která se v tomto tématu odehrává, a zdůrazňování **přínosů** tohoto typu **hodnocení** jak pro konkrétní **děti a žáky**, tak pro **budování celkové kultury školy** a kultivaci myšlení a respektující komunikaci. Podstatné pro úspěch je zejména vytvoření otevřených a podporujících vztahů mezi pedagogickými pracovníky na škole, kde je chyba vnímána jako možnost se zlepšit a udělat pokrok při cestě k hodnocení užitečnému pro učení dětí a žáků.

Na odborný panel naváže v tomto roce ještě užší pracovní skupina, která má za úkol síťovat aktuální projekty na podporu formativního hodnocení. ◀

TIMSS 2019: Česká školní inspekce ověří znalosti a dovednosti žáků v matematice a přírodních vědách

PhDr. Josef Basl, Ph.D.
vedoucí oddělení mezinárodních šetření

Od roku 1995 se Česká republika pravidelně zapojuje do mezinárodního projektu TIMSS (Trends in International Mathematics and Science Study), který zjišťuje úroveň znalostí a dovedností žáků 4. a 8. ročníku základních škol v matematice a v přírodních vědách. Za přípravu, realizaci a vyhodnocování mezinárodních šetření výsledků žáků, včetně šetření TIMSS, odpovídá v České republice od roku 2011 Česká školní inspekce.

Aktuálně je realizován **sedmý cyklus** šetření TIMSS, kterého se účastní více než **60 zemí** z celého světa. Česká republika je zapojena do testování **žáků 4. ročníku základních škol**.

Žáci se testují písemně i elektronicky

Cyklus TIMSS 2019 je charakteristický tím, že dochází k postupnému **přechodu od písemného testování k testování elektronickému**. Cílem je využít při testování moderní informační technologie, rozšířit spektrum testových úloh a celý proces maximálně zefektivnit. Šetření TIMSS 2019 tak bude realizováno jak elektronickou, tak písemnou formou, aby bylo možné sledovat, zda má uvedená změna vliv na výsledky žáků.

Pilotáž

Na jaře roku 2018 bylo provedeno pilotní šetření TIMSS 2019, kterého se zúčastnilo 38 českých základních škol. Jeho cílem bylo ověřit nově vyvinuté položky pro elektronické testování, funkčnost testové aplikace pro počítače a tablety a schopnost žáků odpovídat na otázky v novém prostředí.

Hlavní šetření

Hlavní šetření TIMSS 2019 se uskuteční v období **od 6. do 31. května 2019** a zapojí se do něj 211 základních škol nacházejících se v různých krajích České republiky a přibližně 6 000 žáků. V každé škole zapojené do vzorku pak budou testováni žáci nejvýše dvou tříd 4. ročníku. Nedílnou součástí šetření jsou doprovodné dotazníky, které vyplňují žáci a jejich rodiče, učitelé matematiky a přírodních věd a ředitelé škol.

Zveřejnění výsledků

Vyhodnocování testů a následné analýzy výsledků se řídí harmonogramem stanoveným mezinárodním centrem. Mezinárodní i národní výsledky šetření TIMSS 2019 tak budou zveřejněny až v dalším roce, konkrétně v **prosinci roku 2020**. Po zveřejnění národní zprávy a mezinárodní zprávy pak Česká školní inspekce připraví několik podrobnějších **sekundárních analýz** zaměřených na konkrétní témata a pohlízejících na výsledky žáků dosažené v šetření TIMSS 2019 z různých úhlů.

Publikace s uvolněnými úlohami

Pro školy zapojené do šetření připravuje Česká školní inspekce tzv. **školní zprávy s informacemi o průměrné úspěšnosti žáků** (školní zprávy obdrží zapojené školy do konce roku 2019). Pro **všechny školy** pak bude k dispozici také **publikace s uvolněnými testovými úlohami** použitými v tomto šetření. Uvolněné úlohy mohou být zdrojem inspirace především pro učitele, protože je lze velmi dobře didakticky využívat ve výuce. Publikace s uvolněnými úlohami bude dostupná na webových stránkách České školní inspekce.

Propojování dat

Zjištění, data a informace z mezinárodních šetření Česká školní inspekce analyticky propojuje s informacemi, daty a zjištěními z dalších typů inspekční činnosti, což umožňuje poskytovat **komplexní zpětnou vazbu o kvalitě a efektivitě vzdělávání v České republice** v mezinárodním srovnání. ◀

VYBRANÉ UDÁLOSTI

Česká školní inspekce diskutovala s MŠMT, rezortními organizacemi i asociacemi o kvalitě vzdělávání

V úterý **8. ledna 2019** představili ústřední školní inspektor Tomáš Zatloukal a náměstek ústředního školního inspektora Ondřej Andrys hlavní zjištění, závěry a doporučení týkající se kvality a efektivity vzdělávání ve školním roce 2017/2018 a obsažené ve výroční zprávě České školní inspekce za daný školní rok náměstkům ministra školství, mládeže a tělovýchovy, ředitelům odborů a dalším vedoucím pracovníkům MŠMT. Na kvalitu vzdělávání bylo pohlíženo optikou vlivu jednotlivých RVP a jejich současné podoby,

struktury a obsahového vymezení na průběh vzdělávání, práci učitelů i vzdělávací výsledky žáků. V úterý **5. února 2019** pak ústřední školní inspektor Tomáš Zatloukal diskutoval o vlivu současných RVP na podmínky, průběh a výsledky vzdělávání s garanty revizí RVP v rámci Národního ústavu pro vzdělávání, náměstek ústředního školního inspektora Ondřej Andrys o stejném tématu debatoval s vedoucími jednotlivých krajských pracovišť Národního institutu pro další vzdělávání. Diskuze o vlivu RVP na kvalitu vzdělávání,

pohledem zjištění České školní inspekce vztahujících se ke školnímu roku 2017/2018, pokračovala také v úterý **5. března 2019**, kdy se ústřední školní inspektor Tomáš Zatloukal a náměstek ústředního školního inspektora Ondřej Andrys setkali se zástupci odborných školských asociací, a ve středu **6. března 2019**, kdy o tomto tématu náměstek ústředního školního inspektora Ondřej Andrys debatoval s vedoucími odborů školství jednotlivých krajských úřadů na jejich poradě v Chodové Planě. ◀

Ústřední školní inspektor Tomáš Zatloukal a náměstek ústředního školního inspektora Ondřej Andrys představují vedoucím pracovníkům MŠMT výroční zprávu České školní inspekce za školní rok 2017/2018.

Výroční zpráva za uplynulý školní rok byla v březnu představena na ústředí České školní inspekce také zástupcům odborných školských asociací.

FOTO | Lucie Kovaříková (ČŠI)

Jednání s děkany pedagogických fakult

Ve středu **9. ledna 2019** se ústřední školní inspektor Tomáš Zatloukal a náměstek ústředního školního inspektora Ondřej Andrys zúčastnili jednání Asociace děkanů peda-

gogických fakult ČR ve Valeči. V rámci dvouhodinové debaty pak s děkany a proděkany jednotlivých pedagogických fakult působících v České republice diskutovali řadu témat souvi-

jejících s kvalitou a efektivitou vzdělávání, včetně vlivu rámcových vzdělávacích programů a jejich současného nastavení na vzdělávací proces v českých školách. ◀

VYBRANÉ UDÁLOSTI

Výroční zprávu ČŠI projednali poslanci i senátoři

V úterý 29. ledna 2019 představil ústřední školní inspektor Tomáš Zatloukal členům Výboru pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice Senátu Parlamentu ČR vedeného senátorem Jiřím Drahošem hlavní zjištění, závěry a doporučení obsažené ve Výroční zprávě České školní inspekce za školní rok 2017/2018, která komplexně popi-

suje a hodnotí kvalitu a efektivitu vzdělávání v České republice v uvedeném období. Ve středu 6. února 2019 pak obsah výroční zprávy projednali členové Výboru pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR pod vedením poslance Václava Klause ml. Všichni přítomní členové školských výborů obou

komor parlamentu velmi pozitivně hodnotili komplexnost pohledu na kvalitu vzdělávání, který Česká školní inspekce poskytuje, význam jednotlivých zjištění a akcentovali nutnost s kvalitativními výstupy z činností České školní inspekce na úrovni řízení vzdělávací soustavy i práce zákonodárných sborů důsledně pracovat. ◀

Lečnové jednání senátního školského výboru, kde ústřední školní inspektor Tomáš Zatloukal seznámil přítomné senátory s výroční zprávou České školní inspekce za školní rok 2017/2018.

Předseda senátního školského výboru Jiří Drahoš.

Ústřední školní inspektor Tomáš Zatloukal představuje členům poslaneckého školského výboru hlavní zjištění ke kvalitě a efektivitě vzdělávání za uplynulý školní rok.

VYBRANÉ UDÁLOSTI

Česká školní inspekce podporuje projekt Příběhy našich sousedů (Post Bellum)

Ve čtvrtek 7. února 2019 navštívil náměstek ústředního školního inspektora Ondřej Andrys v pražské Zbraslavi a v pondělí 8. dubna 2019 pak ve Zlíně závěrečné prezentace žákovských prací v rámci vzdělávacího projektu Příběhy našich sousedů, který v mnoha městech ČR každoročně realizuje obecně prospěšná společnost Post Bellum. Při realizaci tohoto projektu žáci základních a středních škol zaznamenávají a natáčejí životní příběhy svých spoluobčanů – pamětníků nejruznějších významných událostí 20. století, a seznamují se tak nejen s jejich vzpomínkami a životy, ale zejména s důležitými milníky a událostmi moderních dějin na pozadí konkrétních osudů žijících pamětníků. Navíc žáci získávají nové znalosti a dovednosti při

Prezentace závěrečných žákovských prací ve Zlíně.

zpracovávání archiválií a vytváření rozhlasových, televizních nebo psaných reportáží. Projekt Příběhy našich sousedů, stejně jako další vzdělávací projekty, které Post Bellum realizuje, považuje Česká školní inspekce za velmi efektivní a velmi vhodný doplněk

vzdělávání ve školách, který významně přispívá ke zvýšení atraktivity, kvality a efektivity výuky a významně pomáhá zlepšovat znalosti a dovednosti žáků, zejména v tématech souvisejících se soudobými dějinami. ◀

FOTO | Post Bellum, o.p.s.

Konference pedagogů volného času

V pátek 8. února 2019 se ve Zlíně uskutečnil 3. ročník Konference pedagogů volného času. Celodenní akce se kromě samotných pedagogů volného času, ředitelů školských zařízení pro zájmové vzdělávání, zástupců Zlínského kraje a samospráv zúčastnil také ředitel Zlínského inspektorátu ČŠI Vlastislav Kožela, který v rámci panelové debaty diskutoval o tématu lidských zdrojů ve střediscích volného času. Záštitu nad akcí převzal ministr školství Robert Plaga, náměstek ústředního školního inspektora Ondřej Andrys a radní Zlínského kraje pro školství Petr Gazdík. ◀

Seminář k dopadům povinného předškolního vzdělávání

Ve čtvrtek 14. února 2019 diskutoval náměstek ústředního školního inspektora Ondřej Andrys o dopadech zavedení posledního ročníku předškolního vzdělávání jako povinného. Na semináři, který uspořádala Nadace Open Society Fund Praha, představil zjištění a závěry České školní inspekce týkající se dopadů zavedení povinného předškolního vzdělávání na organizační a personální zajištění a výchovně-vzdělávací činnost mateřských škol. ◀

FOTO | Zkola; Nadace Open Society Fund Praha

VYBRANÉ UDÁLOSTI

| Zahajovací konference ke Strategii 2030+

Příprava nejdůležitějšího strategického dokumentu v oblasti vzdělávání pro období 2030+ byla zahájena ve čtvrtek **28. února 2019** v podobě mimořádné debaty, kterou MŠMT uspořádalo v Národní technické knihovně v Praze. Za účasti téměř dvou set hlavních aktérů vzdělávacího systému v České republice, v čele s ministrem školství, mládeže a tělovýchovy Rober-

tem Plagou, byla diskutována řada témat souvisejících s budoucností českého vzdělávání. Na konferenci vystoupil také náměstek ústředního školního inspektora Ondřej Andrys, který představil pohled České školní inspekce na to, jakými znalostmi, dovednostmi a kompetencemi by měl disponovat absolvent českého vzdělávacího systému v období 2030+. ◀

Náměstek ústředního školního inspektora Ondřej Andrys.

| Komunikace škol s partnery

Ve středu **20. března 2019** se v Praze konala konference zaměřená na problematiku komunikace škol s partnery, kterou organizoval Národní institut pro další vzdělávání v rámci projektu SYPO. Za Českou školní inspekci na konferenci vystoupil ředitel Pražského inspektorátu České školní inspekce Martin Procházka. Stejně zaměřená konference se pak konala také ve středu **27. března 2019** v Pardubicích, kde Českou školní inspekci zastupoval ředitel jejího Pardubického inspektorátu Pavel Skokan, a ve středu **3. dubna 2019** v Brně, kde vystoupila ředitelka Jihomoravského inspektorátu ČŠI Lenka Zedková. ◀

FOTO | MŠMT

| Předávání medailí MŠMT

Tradičního předávání medailí MŠMT, nejvyššího rezortního ocenění v oblasti vzdělávání a výchovy, které se ve čtvrtek 28. března 2019 uskutečnilo v prostorách Rytířského sálu Senátu Parlamentu ČR, se zúčastnil také ústřední školní inspektor Tomáš Zatloukal. Medaile obdrželo celkem 48 pedagogů a pedagožek za významnou pedagogickou, výchovnou, vědeckou nebo uměleckou práci, dlouhodobé vynikající působení ve školství nebo za mimořádné záslužný čin ve výchově a vzdělávání. ◀

Zleva: ústřední školní inspektor Tomáš Zatloukal, ministr školství Robert Plaga a předseda senátního školního výboru Jiří Drahoš.

| České vzdělávání očima mezinárodních institucí

Ve čtvrtek **28. března 2019** vystoupil náměstek ústředního školního inspektora Ondřej Andrys v Evropském domě v Praze na mezinárodní konferenci pořádané Zastoupením Evropské komise v ČR ve spolupráci s Organizací pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD), na které spolu s ředitelem kanceláře ministra školství, mládeže a tělovýchovy Jaromírem Beranem, před-

sedou externí expertní skupiny MŠMT pro přípravu Strategie 2030+ Arnoštem Veselým, ředitelem Ústavu výzkumu a rozvoje vzdělávání Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy Davidem Gregerem a předsedou Českomoravského odborového svazu pracovníků školství Františkem Dobšíkem debatoval o kvalitě a efektivitě českého školství v mezinárodním srovnání. ◀

VYBRANÉ UDÁLOSTI

| Česká školní inspekce jednala se zástupci zřizovatelů

V úterý **2. dubna 2019** se na ústředí České školní inspekce uskutečnilo společné jednání vedení České školní inspekce se členy školských komisí Svazu měst a obcí ČR a Sdružení místních samospráv ČR. V první části jednání představili ústřední školní inspektor Tomáš Zatloukal a náměstek

ústředního školního inspektora Ondřej Andrys vybraná zjištění, závěry a doporučení České školní inspekce týkající se kvality a efektivity vzdělávání ve školním roce 2017/2018 a vycházející z výroční zprávy České školní inspekce za daný školní rok. Následně pak byla diskutována další témata,

jako např. problematika konkurzů na ředitele škol a školských zařízení, hodnocení ředitelů škol a školských zařízení ze strany jejich zřizovatelů nebo formy podpory, kterou by mohli či měli zřizovatelé svým školám a školským zařízením poskytovat. ◀

FOTO | Lucie Kovaříková (ČŠI)

| Škola jako místo k setkávání

V pátek **5. dubna 2019** uspořádala Katedra psychologie Filozofické fakulty Univerzity Karlovy ve spolupráci s odbornými časopisy Řízení školy a Školní poradenství v praxi již 12. ročník odborné konference Ško-

la jako místo setkávání. Na konferenci, které se účastnilo přes dvě stě hostů z řad učitelů, výchovných poradců, metodiků prevence, školních psychologů či speciálních pedagogů, vystoupil také náměstek ústředního

školního inspektora Ondřej Andrys, který představil úroveň českých žáků ve stěžejních gramotnostech a také několik námětů, jak rozvoj funkčních gramotností ve vzdělávání podporovat. ◀

| Ústřední školní inspektor na jednání CERi OECD

V úterý **9. dubna 2019** se ústřední školní inspektor Tomáš Zatloukal zúčastnil v Paříži dalšího zasedání Řídícího výboru Centra pro výzkum a inovace ve vzdělávání OECD (CERi), kde zastupuje Českou republiku, a absolvoval také jednání s velvyslancem ČR při OECD Petrem Gandalovičem. Diskutovanými tématy byly např. nové analytické výstupy OECD v oblasti vzdělávání, nové inovační projekty nebo příprava nových vzdělávacích strategií pro další dekádu. ◀

| Jak se žije malotřídkám 2019

Ve čtvrtek **11. dubna 2019** proběhl v prostorách Magistrátu hl. města Prahy další ročník konference Jak se žije malotřídkám 2019. Za Českou školní inspekci na konferenci vystoupila vedoucí oddělení kanceláře ústředního školního inspektora Dana Pražáková, která představila data České školní inspekce a náměty k podpoře čtenářské gramotnosti na základních školách a věnovala se také podpoře předškolního vzdělávání, neboť velké množství malotřídních škol je sloučeným subjektem ZŠ a MŠ. Proto byla představena také inspirace ze zahraničí, konkrétně z norského

předškolního vzdělávání, kde je kladen velký důraz na vzdělávání venku, na spolupráci učitelů a vedení školy a kontinuální evaluační procesy. Právě vlastní hodnocení školy patří dle zjištění ČŠI k těm oblastem, kde malé školy mají velký potenciál ke zlepšování. ◀

Vedoucí oddělení kanceláře ústředního školního inspektora Dana Pražáková.

FOTO | Wolters Kluwer, a.s.

VYBRANÉ UDÁLOSTI

| Druhý ročník projektu Hasiči pro školy

Náměstek ústředního školního inspektora Ondřej Andrys se v pátek **12. dubna 2019** zúčastnil slavnostního představení druhého ročníku projektu *Hasiči pro školy*, který nabízí školám a jejich učitelům konkrétní podporu pro realizaci vzdělávání v tématech souvisejících s ochranou člověka za běžných rizik a mimořádných událostí tak, jak jsou vymezena v příslušném RVP. Díky Hasičskému záchrannému sboru ČR tak jsou zdarma k dispozici metodické příručky pro učitele, konkrétní náměty pro vyučování, komplexně zpracovaná videa, výukové materiály, interaktivní prezentace či pracovní listy,

kteřé se mohou pro učitele stát vhodnou pomůckou pro pokrývání výuky důležitých témat souvisejících s každodenními riziky, jako jsou požáry,

havárie, povodně nebo dopravní nehody. Záštitu projektu udělilo MŠMT a 1. místopředseda vlády ČR a ministr vnitra Jan Hamáček. ◀

Zleva: náměstek GŘ HZS ČR František Vavera, náměstek ústředního školního inspektora Ondřej Andrys, zástupci Ústeckého kraje Dominik Hanco a Marcel Kucr, hlavní autoři projektu Adam Fuksa z HZS Zlínského kraje a Iva Karafiátová z HZS Ústeckého kraje.

FOTO | HZS ČR

| Expertní skupina pro přípravu Strategie 2030+ navštívila Karlovarský kraj

Karlovarský inspektorát ČŠI hostil ve dnech **10.–12. dubna 2019** výjezdní zasedání externí expertní skupiny MŠMT pro přípravu Strategie 2030+. Členové expertní skupiny vedené prof. Arnoštem Veselým navštívili spolu s ČŠI základní a střední školu, v nichž právě probíhalo inspekční hodnocení, a po skončení diskutovali se školními

inspektory o situaci ve vzdělávání v Karlovarském kraji a o možných řešeních problémů, které zatěžují rozvoj školství a snižují kvalitu vzdělávání. Debata se tak týkala např. činnosti zřizovatelů škol a jejich vlivu na kvalitu vzdělávání, administrativních překážek pro kvalitní vedení pedagogických procesů ze strany ředitelů škol, členové

expertní skupiny se zajímali také o dopady inspekční činnosti na zvyšování kvality vzdělávání. Vedle jednání s ředitelkou Karlovarského inspektorátu ČŠI Zdenkou Spalovou a dalšími školními inspektory pak členové expertní skupiny navštívili také krajský úřad a setkali se i s realizátory místních akčních plánů na Karlovarsku. ◀

| Členská schůze Českého výboru OMEP

Český výbor Světové organizace pro předškolní výchovu (OMEP) zasedal v pátek **12. dubna 2019** v Praze a jeho jednání se zúčastnil také náměstek ústředního školního inspektora Ondřej Andrys. Ten ve svém vystoupení zhodnotil kvalitu předškolního vzdělávání v České republice a s přítomnými účastníky diskutoval o silných stránkách i výzvách výchovy a vzdělávání dětí v českých mateřských školách. ◀

| Konference Úspěch pro každého žáka

V úterý **16. dubna 2019** vystoupil ústřední školní inspektor Tomáš Zatloukal na konferenci pořádané v rámci iniciativy Úspěch pro každého žáka v pražském Centru DOX. Hlavním tématem konference byla problematika vzdělávacích dat a jejich využitelnosti při řízení vzdělávání a nastavování strategických priorit pro další období. Konferenci zahájil ministr školství, mládeže a tělovýchovy Robert Plaga a mezi dalšími řečníky byli např. Arnošt Veselý

z Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy, státní tajemník v MŠMT Jindřich Fryč, senior analytička OECD Joanne Caddy nebo pracovník Finského institutu pro výzkum ve vzdělávání při Jyväskylské univerzitě Raimo Vuorinen. ◀

FOTO | SKAV

VYBRANÉ UDÁLOSTI

| Jak docílit celospolečenské změny ve vzdělávání

Ve středu 24. dubna 2019 se ústřední školní inspektor Tomáš Zatloukal zúčastnil diskuzního česko-slovenského setkání, které v Bratislavě uspořádala Nadace Pontis ve spolupráci s o.p.s. EDUin. Cílem setkání bylo identifikovat mezery v procesu zkvalitňování vzdělávání v ČR i na Slovensku a najít společná řešení pro vytváření podpůrného prostředí ve vzdělávání. Setkání se za ČR dále zúčastnili např. bývalý viceguvernér ČNB Pavel Kysilka, akademický ekonom Daniel Münich nebo děkan brněnské pedagogické fakulty Jiří Němec. ◀

FOTO | Kateřina Lásnká

| Nadační fond EDUZMĚNA usiluje o systémové změny ve vzdělávání

Čtyři velké nadační subjekty – Nadační fond Avast, Nadace České spořitelny, Nadace Karla Janečka a Nadace OSF – se spojily s cílem podporovat systémové změny ve vzdělávací soustavě České republiky a založily nový nadační fond s názvem Eduzměna.

Mgr. Tomáš Zatloukal, MBA
ústřední školní inspektor

Ten funguje jako platforma zástupců soukromého, neziskového i veřejného sektoru a usiluje o podporu takových změn ve vzdělávání, které povedou ke komplexní společenské proměně. Nadační fond Eduzměna se soustředí na dlouhodobé a udržitelné přístupy, které budou mít prokazatelný dopad na zlepšování učení dětí. Prostředkem k tomu pak bude podpora různých organizací a projektů za-

měřených na rozvoj vzdělávání i zvyšování povědomí o klíčové roli vzdělávání obecně.

Koncept Eduzměna Česká školní inspekce podporuje, a proto jsem přijal členství v odborné radě nadačního fondu i v jeho správní radě. Odborná rada dohlíží na věcné záležitosti a jejími členy jsou také např. státní tajemník v MŠMT Jindřich Fryč, akademický ekonom z CERGE-EI Daniel Münich nebo náměstek pri-

mátora města Liberec Ivan Langr.

Další informace o Nadačním fondu Eduzměna jsou k dispozici na <https://eduzmena.cz/>. ◀

FOTO | Nadační fond Eduzměna